KOMISSION TÄYTÄNTÖÖNPANOPÄÄTÖS (EU) 2023/900,

annettu 25 päivänä huhtikuuta 2023,

pienhiukkasten, pilvien ja hivenkaasujen tutkimusinfrastruktuurin (ACTRIS ERIC) perustamisesta

(tiedoksiannettu numerolla C(2023) 2646)

(Ainoastaan bulgarian-, tšekin-, tanskan-, hollannin-, englannin-, suomen-, ranskan-, saksan-, kreikan-, italian-, puolan-, romanian-, espanjan- ja ruotsinkieliset tekstit ovat todistusvoimaiset)

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

EUROOPAN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen,

ottaa huomioon eurooppalaiseen tutkimusinfrastruktuurikonsortioon (ERIC) sovellettavasta yhteisön oikeudellisesta kehyksestä 25 päivänä kesäkuuta 2009 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 723/2009 ([1]) ja erityisesti sen 6 artiklan 1 kohdan a alakohdan,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Belgia, Bulgaria, Espanja, Italia, Itävalta, Kypros, Norja, Puola, Ranska, Romania, Ruotsi, Saksa, Suomi, Tanska ja Tšekki toimittivat komissiolle asetuksen (EY) N:o 723/2009 5 artiklan 1 kohdan mukaisesti hakemuksen pienhiukkasten, pilvien ja hivenkaasujen tutkimusinfrastruktuurin (ACTRIS ERIC) perustamisesta, jäljempänä 'hakemus'. Sveitsi on ilmoittanut päätöksensä osallistua ACTRIS ERICiin aluksi tarkkailijana.

(2) Hakijat ovat sopineet, että ACTRIS ERICin isäntäjäsenvaltio on Suomi.

(3) Asetus (EY) N:o 723/2009 on sisällytetty Euroopan talousalueesta (ETA) tehtyyn sopimukseen ETA:n sekakomitean päätöksellä N:o 72/2015 ([2]).

(4) Komissio on arvioinut hakemuksen asetuksen (EY) N:o 723/2009 5 artiklan 2 kohdan mukaisesti ja katsoo, että se täyttää asetuksessa säädetyt vaatimukset. Arvioinnin yhteydessä komissio vastaanotti näkemyksiä riippumattomilta asiantuntijoilta, joiden alaan kuuluvat pienhiukkasten, pilvien ja hivenkaasujen vaikutukset maapallon ilmastoon, ilmanlaatuun, ihmisten terveyteen ja ekosysteemeihin.

(5) Tässä päätöksessä säädetyt toimenpiteet ovat asetuksen (EY) N:o 723/2009 20 artiklalla perustetun komitean lausunnon mukaiset,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

1. Perustetaan pienhiukkasten, pilvien ja hivenkaasujen tutkimusinfrastruktuuri (ACTRIS ERIC).

2. Asetuksen (EY) N:o 723/2009 6 artiklan 3 kohdassa tarkoitetut ACTRIS ERICin perussäännön olennaiset osat esitetään liitteessä.

([1]) EUVL L 206, 8.8.2009, s. 1.

([2]) ETA:n sekakomitean päätös N:o 72/2015, annettu 20 päivänä maaliskuuta 2015, yhteistyöstä muilla kuin neljän vapauden alaan kuuluvilla erityisalueilla tehdyn ETA-sopimuksen pöytäkirjan 31 muuttamisesta [2016/755] (EUVL L 129, 19.5.2016, s. 85).

2 artikla

Tämä päätös on osoitettu Belgian kuningaskunnalle, Bulgarian tasavallalle, Tšekin tasavallalle, Tanskan kuningaskunnalle, Saksan liittotasavallalle, Espanjan kuningaskunnalle, Ranskan tasavallalle, Italian tasavallalle, Kyproksen tasavallalle, Itävallan tasavallalle, Puolan tasavallalle, Romanialle, Suomen tasavallalle, Ruotsin kuningaskunnalle, Norjan kuningaskunnalle ja Sveitsin valaliitolle.

Tehty Brysselissä 25 päivänä huhtikuuta 2023.

Komission puolesta
Mariya GABRIEL
Komission jäsen

LIITE

ACTRIS ERICIN PERUSSÄÄNNÖN OLENNAISET OSAT

1. **Nimi**

(ACTRIS ERICin perussäännön 1 artikla)

Perustetaan pienhiukkasten, pilvien ja hivenkaasujen tutkimusinfrastruktuuri (ACTRIS) asetuksen (EY) N:o 723/2009 nojalla eurooppalaiseksi tutkimusinfrastruktuurikonsortioksi (ERIC), jonka nimi on ”ACTRIS ERIC”.

2. **Tehtävät ja toimet**

(ACTRIS ERICin perussäännön 2 artikla)

1. ACTRISin tavoitteena on tuottaa laadukkaita integroituja data-aineistoja ilmakehätieteiden alalla ja tarjota tieteelliseen ja tekniseen käyttöön räätälöityjä palveluja, mukaan lukien mahdollisuus käyttää tutkimusalustoja.

2. ACTRIS ERICin päätehtävänä on perustaa hajautettu tutkimusinfrastruktuuri ja vastata sen toiminnasta sekä koordinoida ACTRISin strategista ja taloudellista kehitystä ja pitkän aikavälin toimintaa.

3. Päätehtäväänsä hoitaessaan ACTRIS ERIC toteuttaa tässä perussäännössä määritettyjen sääntöjen mukaisesti seuraavia toimia:

   a) kansallisten laitosten asianmukaisen datan tuotannon koordinointi ja seuranta;

   b) keskuslaitosten toiminnan ja niiden palvelukehitysstrategioiden koordinointi ja seuranta;

   c) sen varmistaminen, että ACTRISin data ja datatuotteet ovat avoimesti ja oikea-aikaisesti saatavilla datakeskuksen kautta;

   d) huolehtiminen fyysisestä pääsystä teemakeskuksiin, datakeskukseen ja kansallisiin laitoksiin sekä niiden etäkäytöstä.

4. ACTRIS ERIC toteuttaa myös muita toimia, kuten seuraavia:

   a) ACTRISin promotointi tiedeyhteisöille, yksityiselle sektorille ja suurelle yleisölle;

   b) perussäännön 2 artiklan 2 ja 3 kohdassa määriteltyihin tehtäviin ja toimiin liittyvistä yhteiskunnallisista ja teknisistä kehitystarpeista huolehtiminen;

   c) yhteisten toimien kehittäminen käyttäjäryhmien, myös teollisuuden, kanssa;

   d) sen edistäminen, että tietämystä saataisiin siirrettyä teollisuuteen, yhteiskuntaan ja poliittisille päätöksentekijöille;

   e) ACTRISin toteutuksen sovittaminen kansallisiin prioriteetteihin ja strategioihin;

   f) sen edistäminen, että ACTRISin resursseja hyödynnettäisiin koulutustarkoituksiin;

   g) yhteistyö ja yhteentoimivuus muiden tutkimusinfrastruktuurien kanssa läheisillä ja täydentävillä aloilla;

   h) koulutuksen, tiedotuksen ja kansainvälisen yhteistyön edistäminen;

   i) osallistuminen rahoitusta saavana tai rahoitusta antavana kumppanina sen tehtävien kannalta merkitykselliseen tieteelliseen tutkimustoimintaan; ja

   j) mitkä tahansa muut sen tavoitteen saavuttamiseksi tarvittavat toimet.

5. ACTRIS ERIC suorittaa päätehtäväänsä voittoa tavoittelematta. ACTRIS ERIC voi kuitenkin harjoittaa rajoitettua taloudellista toimintaa edellyttäen, että tämä toiminta liittyy läheisesti sen päätehtävään eikä vaaranna sen suorittamista, sanotun rajoittamatta sovellettavien valtiontukisääntöjen soveltamista. ACTRIS ERICin on kirjattava taloudelliseen toimintaansa liittyvät menot ja tulot erikseen, ja sen on laskutettava markkinahinta tällaisesta toiminnasta tai, jos markkinahintaa ei voida määrittää, täydet kustannukset lisättynä kohtuullisella marginaalilla. ACTRIS ERICin on käytettävä tästä rajoitetusta taloudellisesta toiminnasta saatavat tulot tehtävänsä edistämiseen ja tukemiseen.

3. **Sijainti ja sääntömääräinen kotipaikka**

(ACTRIS ERICin perussäännön 3 artikla)

1. ACTRIS ERIC on hajautettu tutkimusinfrastruktuuri, jonka sääntömääräinen kotipaikka on Helsinki, Suomi, ja jolla on päämajayksiköt Suomessa ja Italiassa.

2. Hajautettuun tutkimusinfrastruktuuriin kuuluu datakeskus, teemakeskuksia ja kansallisia laitoksia, joita sijaitsee eri maissa. Datakeskus, teemakeskukset ja kansalliset laitokset liitetään ACTRIS ERICiin asianomaisia laitoksia isännöivien organisaatioiden kanssa tehtävillä sopimuksilla.

4. **Toimikausi ja purkaminen**

(ACTRIS ERICin perussäännön 4 artikla)

1. ACTRIS ERIC perustetaan määräämättömäksi ajaksi, tämän kuitenkaan rajoittamatta ERICin purkamista koskevien määräysten soveltamista.

2. ACTRIS ERICin purkamisesta päättää yleiskokous perussäännön 18 artiklan 8 kohdan mukaisesti.

3. ACTRIS ERICin velkojen maksamisen jälkeen jäljellä olevat varat jaetaan jäsenten, pysyvien tarkkailijoiden ja tarkkailijoiden kesken suhteessa niiden ACTRIS ERICille suorittamiin vuotuisiin osuuksiin, jollei yleiskokous toisin sovi.

4. ACTRIS ERICin on ilmoitettava Euroopan komissiolle purkamispäätöksestä ilman aiheetonta viivytystä ja joka tapauksessa kymmenen päivän kuluessa päätöksen tekemisestä. ACTRIS ERICn on ilmoitettava Euroopan komissiolle purkamismenettelyn päättymisestä ilman aiheetonta viivytystä ja joka tapauksessa kymmenen päivän kuluessa sen päättymisestä.

5. ACTRIS ERICin olemassaolo päättyy päivänä, jona Euroopan komissio julkaisee asiasta ilmoituksen *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

5. **Vastuu ja vakuutus**

(ACTRIS ERICin perussäännön 5 artikla)

1. ACTRIS ERIC vastaa veloistaan.

2. Jäsenten, pysyvien tarkkailijoiden ja tarkkailijoiden taloudellinen korvausvastuu ACTRIS ERICin veloista rajoittuu niiden omiin vuotuisiin osuuksiin ACTRIS ERICille.

3. ACTRIS ERIC hankkii tarvittavan vakuutussuojan ACTRIS ERICin rakentamiselle ja toiminnalle ominaisten riskien varalta.

6. **Käyttöoikeudet**

(ACTRIS ERICin perussäännön 6 artikla)

1. ACTRIS ERIC tarjoaa tehokkaan pääsyn dataan, välineisiin ja palveluihin. Priorisointia sovelletaan syrjimättömästi tieteellisten ansioiden, teknisen toteutettavuuden ja/tai muiden ACTRISin tavoitteen kannalta merkityksellisten kriteerien perusteella.

2. Pääsy perustuu avoimen saatavuuden periaatteisiin, ja siinä noudatetaan kriteereitä, menettelyjä ja yksityiskohtaisia sääntöjä, jotka määritellään ACTRIS ERICin datapolitiikkaa sekä käyttöoikeus- ja palvelupolitiikkaa koskevissa yleiskokouksen hyväksymissä asiakirjoissa. Menettelyt ja arviointikriteerit on julkaistava ACTRIS ERICin verkkoportaalissa. ACTRIS ERIC antaa käyttäjille ohjeistusta muun muassa verkkoportaalinsa kautta datan, välineiden ja palvelujen saatavuuden helpottamiseksi.

7. **Arviointi**

(ACTRIS ERICin perussäännön 7 artikla)

Neuvoa-antava tiede- ja innovaatiokomitea (Scientific and Innovation Advisory Board, SIAB) arvioi vuosittain ACTRIS ERICin toimintaa. Lisäksi yleiskokouksen nimittämät ja sille raportoivat riippumattomat ulkopuoliset arvioijat, jotka eivät voi olla neuvoa-antavan tiede- ja innovaatiokomitean jäseniä, arvioivat ACTRISin palveluja, toimintaa ja hallintoa vähintään viiden vuoden välein.

8. **Tulosten levittäminen**

(ACTRIS ERICin perussäännön 8 artikla)

1. ACTRIS ERIC edistää avointa tiedettä ja innovointia ja kannustaa käyttäjiä saattamaan tuloksensa yleisesti saataville. ACTRISin datan, palvelujen ja infrastruktuurin käytöstä on mainittava julkaisuissa ja kaikissa muissa asiakirjoissa. Lisätietoja annetaan ACTRIS ERICin sisäisissä säännöissä.

2. ACTRIS ERIC käyttää kohdeyleisöjen saavuttamiseen erilaisia kanavia, kuten verkkoportaalia, sosiaalista mediaa, uutiskirjeitä, työpajoja, konferensseja ja artikkeleita aikakaus- ja sanomalehdissä.

9. **Immateriaalioikeudet**

(ACTRIS ERICin perussäännön 9 artikla)

1. ACTRIS ERICin käyttäjien luomat immateriaalioikeudet ovat kyseisten käyttäjien omaisuutta, ellei mahdollisen ACTRIS ERICin ja käyttäjien välillä tehdyn sopimuksen ehdoissa muuta määrätä.

2. ACTRISin data sekä immateriaalioikeudet ja muu tietämys, joka on tuotettu ja kehitetty ACTRISissa, kuuluvat ne luoneelle taholle tai henkilölle. Datan tuottajat antavat ACTRIS ERICille käyttöoikeuden ACTRISin dataan ACTRISin datapolitiikkaa ja käyttöoikeus- ja palvelupolitiikkaa koskevissa asiakirjoissa määriteltyjen ehtojen mukaisesti.

3. ACTRISin data on käytettävissä avoimen tieteen ja avoimen saatavuuden periaatteiden mukaisesti. Nämä periaatteet määritellään yksityiskohtaisesti sisäisissä säännöissä.

10. **Työhönotto**

(ACTRIS ERICin perussäännön 10 artikla)

1. ACTRIS ERICin työhönottoon sovelletaan sen maan lainsäädäntöä, jossa henkilöstö otetaan palvelukseen.

2. ACTRIS ERICin valintamenettelyt ja rekrytointi- ja työhönottomenettelyt ovat avoimia ja syrjimättömiä, ja niissä noudatetaan yhtäläisten mahdollisuuksien periaatetta. Henkilöstön rekrytointia koskevat yksityiskohtaiset säännöt esitetään sisäisissä säännöissä.

11. **Julkiset hankinnat**

(ACTRIS ERICin perussäännön 11 artikla)

ACTRIS ERIC kohtelee hankintamenettelyihin osallistuvia ehdokkaita ja tarjouksia yhdenvertaisesti ja syrjimättömästi riippumatta siitä, onko niiden kotipaikka unionissa. ACTRIS-ERICin hankinnoissa noudatetaan avoimuuden, syrjimättömyyden ja kilpailun periaatteita. Hankintamenettelyjä ja -perusteita koskevat yksityiskohtaiset säännöt esitetään sisäisissä säännöissä.